

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ Α.Θ.Μ. ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ Κ.Κ. ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ 2020

Ὁ Πατήρ εὐδόκησεν. Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο.

Καί ἡ Παρθένος ἔτεκε θεόν ἐνανθρωπήσαντα.

Ἀστήρ μηνύει. Μάγοι προσκυνοῦσι.

Ποιμένες θαυμάζουσι καί ἡ κτίσις ἀγάλλεται.

(Τροπάριον Αἰνῶν ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων)

Σήμερον ἡ Ἐκκλησία ἑορτάζει πανηγυρικῶς, δοξολογικῶς καί εὐχαριστιακῶς θεοῦ συγκατάβασιν πρός τόν ἄνθρωπον. Σήμερον ἡ Ἐκκλησία κηρύττει εἰς τά μέλη της καί διαλαλεῖ εἰς τήν οἰκουμένην καί σύμπασαν τήν κτίσιν τόν σύνδεσμον καί τήν ἔνωσιν οὐρανοῦ καί γῆς καί τήν συνάντησιν θεοῦ καί ἀνθρώπου. Σήμερον ἐπληρώθη ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, «ἐννοικήσω ἐν αὐτοῖς καί ἐμπεριπατήσω» (Λευιτ. 26, 11- Β΄ Κορ. 6, 16). Σήμερον ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ θεοῦ ὑπερέβη τήν δικαιοσύνην Αὐτοῦ. Σήμερον ὁ θεός ἐπλήρωσε τήν κτίσιν συγγνώμης καί ἀφέσεως. Σήμερον ὁ θεός ἐξαπέστειλε λύτρωσιν τῷ λαῷ Αὐτοῦ (Λουκ. 1, 68). Σήμερον ὁ θεός «καταλλάσσει τόν κόσμον Ἐαυτῷ ἐν Χριστῷ» (Β΄ Κορ. 5, 19). Σήμερον ὁ θεός «ὑπερεῖδε τούς χρόνους τῆς ἀγνοίας» (Πράξ. 17, 30) καί τῆς ἁμαρτίας τοῦ ἀνθρώπου καί ἐπεσκέφθη αὐτόν ἐν τῷ Μονογενεῖ Υἱῷ καί Λόγῳ Αὐτοῦ.

Ἐνεργῶν ἐξ ἄκρας φιλανθρωπίας ὁ θεός, ἠυδόκησε, ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων, νά ἐμφανισθῇ εἰς τόν κόσμον σωματικῶς καί ὁρατῶς ὁ ὁμοούσιος καί συμπάρεδρος τῷ Θρόνῳ Αὐτοῦ ὁ Λόγος καί ὁ Υἱός Αὐτοῦ ὁ Μονογενής καί ἀγαπητός. Κατά τόν Εὐαγγελιστήν τῆς ἀγάπης «ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καί ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν». (Ἰωάν. 1, 14). Συνευδοκῶν τῷ Πατρί ὁ Υἱός προσέλαβε σάρκα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καί Μαρίας τῆς Παρθένου. Προσέλαβε σάρκα λογικήν καί ἔμψυχον καί ἐτέχθη σαρκί ἐκ τῆς Παρθένου. Οὕτως ἐπληρώθη ἡ τοῦ Ἡσαΐου πρόρρησις, «ἰδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρί ἔξει καί τέξεται Υἱόν καί καλέσουσι τό ὄνομα Αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ θεός». (Ἡσαΐου 7, 14 / Ματθ. 1, 23). Ὡς λέγει ὁ ὑμνωδός, «ὁ θεός ἄνθρωπος γίνεται, ἵνα θεόν τόν ἄνθρωπον ἀπεργάσῃται». Ὡς λέγει ὁ ἔγκριτος Πατήρ τῆς Ἐκκλησίας ἅγιος Ἀθανάσιος, «ὁ τοῦ θεοῦ Λόγος ἐννηθρώπησεν, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν καί αὐτός ἐφανέρωσεν ἑαυτόν διὰ σώματος, ἵνα ἡμεῖς τοῦ ἀοράτου Πατρός ἐννοίαν λάβωμεν» (Περὶ Ἐνανθρωπήσεως, 54). Πῶς ἐγένετο τοῦτο; Πῶς ἔλαβε χώραν σύλληψις καί τόκος ἄνευ σποράς; Ἐγένετο, καθότι ὡς εὐηγγελίσθη ὁ ἄγγελος τῇ Παρθένῳ, τό «γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται Υἱός θεοῦ» (Λουκ. 1, 35) καί καθ' ὅτι, ὡς γέγραπται, «ὅπου βούλεται θεός, νικᾶται φύσεως τάξις». Ἡ Παρθένος ἔτεκε θεόν Ἐνανθρωπήσαντα, οὐχί θεοποιηθέντα ἄνθρωπον, διό καί ὡς θεοτόκος μεγαλύνεται. Τοῦτο ἐγένετο οὕτω διὰ τήν ἀναγέννησιν, ἀνάπλασιν καί μεταμόρφωσιν ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὁ ἄνθρωπος προσελήφθη ἀπὸ τόν θεόν ἐν Χριστῷ, ἵνα οὕτω

τῆς θεότητος μετάσχη, ὅπως «γένηται κοινωνός θείας φύσεως» κατά τόν ἀπόστολον Πέτρον (Πέτρ. Β΄, 1,4) καί «καινή κτίσις» κατά τόν ἀπόστολον τῶν Ἑθνῶν, (Κορ. Β΄, 5, 17- Γαλ. 6, 15). Ἡ εὐπρεπεστάτη αὕτη ἀλλοίωσις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀλλαγὴ δηλαδὴ αὐτοῦ ἀπὸ γῆινου εἰς οὐράνιον ἄνθρωπον, συντελεῖται μυστικῶς καί ἀληθῶς τῇ συνεργίᾳ τοῦ ἀνθρώπου, ἐπειδὴ ὁ Ἐνανθρωπήσας Χριστός προσέλαβε ὅλον τόν ἄνθρωπον –ὅλον με ἀνείληφας ὅλος συναφεία ἀσυγχύτω- ψάλλει ἡ Ἐκκλησία.

Τό οὐρανοκίνητον καί θεοκίνητον τοῦτο μυστήριον μαρτυρεῖται κατερχόμενον καί τελεσιουργούμενον εἰς τόν ροῦν τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας. Ἀποκαλύπτεται εἰς τοὺς χρόνους τῆς ἀπογραφῆς τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ Ρωμαίου αὐτοκράτορος Ὁκταβιανοῦ Αὐγούστου εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην καί εἰς τοὺς τόπους τῆς οὐδαμῶς ἐλαχίστης οὔσης Βηθλεέμ τῆς ἀγίας. Εἰς αὐτό καλεῖται νὰ μετάσχη ἡ κτίσις ὅλη. Οἱ οὐρανοὶ δι’ ἀστέρος λαμπροῦ ὁδηγοῦν μακρόθεν μάγους σοφοὺς Περσῶν βασιλεῖς ἐρευνητάς τοῦ στερεώματος ὡς ἀπαρχὴν τῆς ἐξ ἔθνῶν Ἐκκλησίας. Οἱ ἄγγελοι ἐξ οὐρανοῦ, ψάλλοντες τό «Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καί ἐπὶ γῆς εἰρήνη», καλοῦν ποιμένας ἀγραυλοῦντας καί καλλιεργητάς τῆς γῆς ἐκ τῆς πλησιοχώρου κώμης τῶν ποιμένων. Μάγοι καί ποιμένες ὁμοῦ προσέρχονται καί κύπτοντες εὐλαβικῶς προσκυνοῦν, προσφέροντες τὰ δῶρα αὐτῶν, καθότι «ἀναγνωρίζουν ἐν τῷ σπηλαίῳ ὡς βρέφος κείμενον τόν ἄχρονον».

Οὗτος, ὁ σάρκα φορέσας δι’ ἡμᾶς, σαρκί νηπιάσας, ἐν σπηλαίῳ γεννηθείς, ἐν φάτνῃ ἀνακλιθείς καί σπαργάνοις εἰλιχθείς, εἶναι ὁ «ἀρχόμενος ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα» (Λουκ.3, 23), γνωρισθείς καί πιστευθείς ὡς Ἰησοῦς Χριστός, Υἱός τοῦ Θεοῦ καί Υἱός τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ἀπὸ Ναζαρέτ, ὁ Θεάνθρωπος, ἐν τῇ μιᾷ ὑποστάσει Αὐτοῦ, ἐν δύο φύσεσι, θελήσει καί ἐνεργείαις. Εἶναι «ὁ χρισθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Πνεύματι Ἀγίῳ καί δυνάμει καί διελθὼν εὐεργετῶν καί ἰώμενος τοὺς ἀνθρώπους» (Πράξ. 10, 38) καί διὰ τοῦ Σταυροῦ, τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως καί τῆς Ἀναλήψεως Αὐτοῦ ἀναβιβάσας τό τῆς Ἐνανθρωπήσεως πρόσλημμα καί καθίσας αὐτό ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς καί θεώσας αὐτό.

Καθίσας ὁ Χριστός ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς, ἀπέστειλε παρ’ Αὐτοῦ Πνεῦμα Παράκλητον, Πνεῦμα παραμυθίας, Πνεῦμα φωτισμοῦ τῆς διανοίας καί δυνάμεως φρονήματος εἰς τοὺς μαθητάς Αὐτοῦ. Τό ἔργον Αὐτοῦ τῆς συνδιαλλαγῆς τοῦ Θεοῦ καί ἀνθρώπου, τῆς εἰρήνης, τῆς ἀγάπης ἔτι καί πρὸς τοὺς ἐχθρούς, τοῦ ἁγιασμοῦ καί τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, ἐπιτελεῖται μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος ὑπὸ τοῦ Σώματος Αὐτοῦ, τῆς Ἐκκλησίας, «τὴν ὁποίαν ἠγάπησε καί ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς», (Ἐφεσ. 5, 25) καί τῆς ὁποίας Οὗτος εἶναι ἡ κεφαλὴ. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὅχι μόνον ἡ μαρτυρία τῆς ἐπὶ γῆς εὐεργετικῆς ἐνσάρκου παρουσίας Αὐτοῦ, ἀλλὰ καί ὁ συνεχιστὴς τοῦ ἔργου Αὐτοῦ. Προσλαμβάνει τόν ἄνθρωπον ἀπ’ ἀρχῆς ἄχρι τέλους τῆς ζωῆς του. Τόν καθιστᾷ διὰ τοῦ Βαπτίσματος μέλος αὐτῆς, ἐξημερώνει καί κατακοσμεῖ τὰ ἦθη του. Ἀρνεῖται οἰανδῆτινα βίαν. Τρέφει πεινῶντας, ἀποφυλακίζει φυλακισμένους. Εἶναι ὅσας πηγὴς ὕδατος ζῶντος εἰς τὴν ἔρημον καί μοναξιάν τοῦ κόσμου, τόπος προσευχῆς διὰ θεραπείαν τῶν προσβληθέντων ἐκ τῆς λοιμώδους νόσου τοῦ Covid -19 καί προμηθεύς ποικίλης βοήθειας εἰς τοὺς πληγέντας ἐκ τῶν μέτρων προστασίας ἐξ αὐτῆς.

Τό ἔργον τοῦτο ἡ Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων καί ἡ μετ’ αὐτῆς Ἀγιοταφίτικὴ Ἀδελφότης, φύλαξ τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων, ἐπιτελεῖ εἰς τοὺς τόπους τῆς κατὰ σάρκα ἱστορικῆς ἐμφανείας τοῦ Χριστοῦ, σήμερον δέ εἰς τόν τόπον τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως Αὐτοῦ, εἰς τό ταπεινὸν θεοδέγμον Σπήλαιον καί τὴν πτωχὴν φάτνην καί τὴν μεγαλοπρεπῆ Κωνσταντίνειον καί Ἰουστινιάνειον Βασιλικήν. Ἐν ᾧ ἀναφωνεῖ ἐν χαρᾷ, «παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱός καί ἐδόθη

ἡμῖν», προσεύχεται ὑπέρ εἰρήνης τῆς Μέσης Ανατολῆς, εὐημερίας τοῦ ποιμνίου αὐτῆς ἐπιτοπίως καί ὅπου γῆς καί ἐλεύσεως καί πάλιν εὐσεβῶν προσκυνητῶν, ἵνα συνεορτάσωσι μετὰ τῆς Μητρός τῶν Ἐκκλησιῶν τήν Μητρόπολιν τῶν ἑορτῶν εἰς τόν τόπον, ἐν ᾧ ἐτέχθη ὁ Ἄρχων τῆς εἰρήνης.

Ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Βηθλεέμ, ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2020

Διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης,

ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ΄

Πατριάρχης Ἱεροσολύμων